

Economia | Actualitzat el 24/07/2020 a les 20:10

Sergi Perelló: «Tenir un sindicat independentista és una eina d'estat»

El nou secretari general de la Intersindical-CSC constata l'error el 2017 no tenir una central independentista potent, advoca per fer pedagogia de la República als centres de treball i per enfortir el sector públic

Sergi Perelló, secretari general de la Intersindical-CSC | Ricard Novella

Sergi Perelló (Barcelona, 1972) ha dedicat gran part de la seva trajectòria militant a la solidaritat internacional relacionada amb els drets humans laborals. Des de fa 20 anys està vinculat a la Intersindical-CSC, que la setmana passada el va nomenar secretari general en substitució de l'històric Carles Sastre, amb qui es va acordar repartir el mandat al darrer congrés per assegurar un relleu natural. Amb una tendència creixent en els últims anys, la Intersindical és un sindicat nítidament independentista que entén que els drets nacionals estan intrínsecament lligats als drets laborals, i es veuen amb confiança per convertir-se en la tercera força sindical a Catalunya en els pròxims anys, i renovar també el discurs sindical.

En aquesta entrevista amb **NacióDigital**, Perelló detalla la importància de tenir un sindicat nacional i de classe fort per empènyer el procés sobiranista. El flamant secretari general assenyala l'inconvenient que el 2017 no es disposés d'aquest element, que defineix com a "eina d'estat", i es mostra partidari de defensar els drets laborals que durant anys s'han anat perdent a Catalunya i Espanya i, alhora, fer "pedagogia" als centres de treball sobre les possibilitats que s'obren amb una República catalana.

- D'on surt Sergi Perelló?

- Surto de l'activisme polític quan era jove, però he dedicat una part important de la meua a la solidaritat internacional, especialment als drets humans i drets humans laborals. He estat implicat durant molts anys a Colòmbia, el país amb l'índex més alt d'assassinats i violacions de sindicalistes. He treballat molts anys donant suport a diversos sindicats i acompanyant comunitats rurals que patien l'assetjament de grups paramilitars i de l'exèrcit. Durant molts anys he compaginat tot això amb la feina d'organització dins del sindicat i abans havia treballat en empreses del sector dels serveis.

- De jove va ser un dels caps visibles de la Plataforma per la Unitat d'Acció (PUA), que va derivar en Endavant. Què queda d'això en la seva manera de pensar?

- Sempre he cregut que aquest país necessita un moviment ampli que conjugui l'alliberament nacional i social. Els drets socials i els nacionals són intrínsecs, per mi. La millora de les condicions de vida de les persones està íntimament lligada amb el dret a l'autodeterminació dels pobles. Exercir-lo és una manera de guanyar sobirania en tots els aspectes, ja sigui a nivell social, ambiental, econòmic, polític o cultural.

- Com arriba a la Intersindical-CSC?

- Uns quants companys i jo treballàvem a una empresa naviliera, que ja no existeix. L'empresa va decidir que volia marxar i vam començar un conflicte laboral molt important. Això va ser l'any 2000, però jo ja m'hi havia afiliat el 1998 i esdevingut delegat sindical. Vam fer una vaga molt important i vam guanyar el conflicte. Les compensacions al conjunt de la plantilla van ser bones i va ser gràcies a la feina i al suport que ens va donar el sindicat. A partir d'aquí m'hi vaig implicar més com a portaveu de l'Espai Jove del sindicat, després al secretariat i fins avui.

"Tenim un creixement sostingut i crec que podem arribar a ser la tercera força sindical"

- En els últims anys el sindicat ha crescut de forma exponencial. Quines són ara les dades?

- Partíem el 2017 d'uns 1.800 afiliats. El juny de 2018, 2.600. Ara estem prop dels 5.600 afiliats. Fa dos anys teníem 200 delegats i ara ens acostem a 1.000. Amb la crisi del coronavirus s'han ajornat eleccions sindicals i veurem com queda el procés electoral global. A Catalunya hi ha uns 50.000 representants sindicals: aproximadament CCOO en té uns 23.000, UGT uns 21.000, la USO 2.300 i la CGT 1.400. Nosaltres ja estem als 1.000. Estem a força distància, però tenim un creixement sostingut i crec que podem arribar a ser la quarta o la tercera força sindical.

Sergi Perelló Foto: Ricard Novella

- A què atribuiu aquest creixement?

- Hi ha dos factors. Un és el procés, que gira com un mitjà l'escenari polític i social, amb el gran creixement d'ERC, l'aparició al Parlament de la CUP, amb la reactivació i politització immensa d'Òmnium, amb la creació de l'ANC i la irrupció dels CDR. També amb les crisis del PSC i la gent que se'ls en va a ERC, amb les mutacions de l'espai postconvergent cap a l'independentisme... En aquest escenari, d'entrada no es modifica en l'espai sindical, que segueix sent un model autonòmic i estatal. Però el canvi polític, haver situat el sobiranisme en la centralitat política i social, ha generat la necessitat de tenir un espai sindical que cobreixi aquest flanc, i això fa que hàgim guanyat moltes complicitats. L'altre element important és que hi ha un cansament de les opcions sindicals que hi ha al país. Hem anat perdent drets amb les reformes laborals, i nosaltres intentem exposar el missatge que per avançar cal guanyar drets i no només intentar mantenir-los.

"Els sindicats majoritaris són organitzacions que continuen en el marc autonomista"

- Per què és important tenir un sindicat independentista?

- El sindicalisme és una eina per transformar la societat i les nostres vides, perquè el treball és nuclear. Si no fa aquesta funció no té cap sentit; ha de servir per millorar el benestar de les majories socials. Un 80% és classe treballadora encara que molta gent es pensi que no. Dels 600.000 autònoms del país, n'hi ha 300.000 en condicions deplorables, més aprop d'un treballador

precaris que d'un empresari. Ens trobem en un marc global de pèrdua de drets i de desregulació del mercat laboral, d'intentar escanyar la majoria. El sindicalisme ha de guanyar drets, tant dins del règim autonòmic espanyol com en una República catalana. Ha de ser útil per millorar el benestar de les persones.

Un exemple que és útil, tot i que no el considerem com a mirall, és l'experiència del País Basc, de Galícia o Còrsega. De les experiències sindicals d'èxit que hi ha l'Estat tenim els bascos ELA i LAB, dos sindicats immensos. ELA té 100.000 afiliats amb tres milions d'habitants. Han construït un projecte a partir del conflicte per aconseguir la negociació quan s'han trobat amb conflictes laborals. Tenen caixes de resistència que permeten aguantar vagues i aconseguir èxits sindicals. El cas de Galícia és més sorprenent, perquè l'independentisme no ha tingut mai les nostres dimensions. La Confederació Intersindical Gallega (CIG), però, té 80.000 afiliats en un país de menys de tres milions.

- Per què passa això?

- Perquè han construït un model de contrapoder que guanya drets en els conflictes que apareixen als centres i sectors laborals del país, i la gent hi confia perquè no són estructures burocratitzades. Això al final es resumeix en què si guanyem drets a un centre laboral els guanyem en un sector, i si els guanyem en un sector els guanyem per al conjunt de la societat. Aquest és un element essencial i transformador. Créixer serveix per incidir en les polítiques públiques dels governs i també per poder acompanyar un procés de sobirania basat en la diversitat i els drets que aquest país vol construir, a diferència del concepte uniformista i oligàrquic que hi ha a l'estat espanyol.

A un moviment d'alliberament nacional li és essencial tenir un moviment sindical. No anem a liderar el procés d'independència, sinó a acompanyar-lo com a classe treballadora que és el que ens toca. En aquest país la majoria de gent està en un centre laboral i, per tant, som essencials. També perquè hem vist que tant els sindicats grans com els petits, excepte nosaltres, continuen en el marc autonomista.

"Cal fer pedagogia als centres de treball per explicar que la República no és cap panacea, sinó una oportunitat per guanyar drets"

- Va ser un problema el 2017 no tenir un sindicat fort?

- Sí. Als anys 80, la CIG, ELA i LAB, i els sindicats del Quebec o de Nova Caledònia plantegen que cal tenir expressions sindicals pròpies per defensar els interessos de la classe treballadora en una perspectiva que ha d'avançar cap al dret a l'autodeterminació. Aquell procés aquí no es consolida, es perd el tren. Fer anàlisis a pilota passada és injust, però si hi hagués hagut una expressió sindical majoritària que hagués acompanyat el procés, potser hagués sigut diferent, per exemple quan es plantejava mobilització permanent o aturades de país.

- Creu que està garantit que la independència no és un canvi de bandera, sinó que portarà millores socials o laborals?

- Ens les pot portar, crea les condicions perquè passi. Nosaltres no canviarem el logotip i li posem una estelada per seguir com fins ara. El model sindical actual no funciona: a Catalunya hi ha baixa conflictivitat laboral i, en canvi, hi ha molta pèrdua de drets. El model sindical és conservador i no aconsegueix el que pretén: les empreses marxen, tanquen o es perden drets. Volem que el sindicalisme deixi d'estar desprestigiada, que estigui al costat de la majoria de la

població i que sigui una eina reals de transformació. Per això expliquem que cal pedagogia de la lluita, que els conflictes s'han de resoldre amb dignitat. Estem a favor de la negociació i en contra del pactisme, que no ens resol les deficiències que tenim. Per tant, no és una qüestió de canvi de banderes, sinó de canvi de model, que té molt a veure amb el concepte república de construir una societat feminista, de drets socials i sostenible.

"Les eines que ha tingut aquest país en el camp laboral i sindical no han funcionat"

La centralitat política d'aquest país, que és sobiranista, està molt més a l'esquerra que la resta d'Europa i de l'Estat. Fins i tot els partits de dreta de Catalunya. Si mirem les expressions del món postconvergent, tots intenten tenir una posició molt més progressista que les dretes europees, que no amaguen la seva radicalitat conservadora. A Catalunya ser de dretes no està molt de moda. N'hi ha, però la societat ha avançat molt des d'un punt de vista de drets, i nosaltres com a sindicat hi hem de tenir incidència. Les eines que ha tingut aquest país en el camp laboral i sindical no han funcionat.

Sergi Perelló Foto: Ricard Novella

- Quina relació teniu amb els sindicats majoritaris? Sou molt crítics amb ells.

- No vull entrar en la crítica als sindicats majoritaris o als petits, és la seva opció i ells han decidit que sigui així. El que no ens agrada és el model sindical que apliquen i el model laboral que se n'ha derivat. És un model laboral que ha falcat els grans sindicats, que els permet presentar-se a

les eleccions sense tenir representació als centres de treball. Això nosaltres no ho podem fer i hi hem de competir en gran desavantatge. També creiem que les aportacions o subvencions de les administracions públiques són excessives. Ens hem de poder autofinançar. La crítica de fons és que si fem una comparativa objectiva de les estratègies sindicals a diversos països, aquí perdem drets. Les reformes laborals no s'han derogat, ni tampoc la última que se suposava que havien de derogar PSOE i Podem. Si comparem amb el model del País Basc i Galícia, la situació és molt diferent.

- La Generalitat està gestionant bé les derivades laborals de la crisi del coronavirus?

- El Govern té les competències que té. En una primera fase encara en va tenir menys, i després no ha donat la sensació que estiguin fent bé les coses. El tema de fons, però, és que ens trobem en un model econòmic desigual, amb un sistema de protecció social feble, amb un règim autonòmic espanyol amb les competències deteriorades. En clau laboral no tenim competències reals, només gestió. Sí que tenim les de salut, però també hem de tenir en compte la situació financera de la Generalitat. Això no hauria de ser una excusa, però és demana una excel·lència important a una administració que té recursos limitats. El dèficit fiscal també és un element important.

A l'Estat hi ha uns 70.000 milions d'euros de frau fiscal, i a Catalunya uns 20.000. Si anem sumant tots aquest imports ens trobem en una situació de desmantellament i de manca de finançament del sistema de protecció social. El Ministeri de Defensa té 10.000 milions destinats a vaixells i avions, i es podrien dedicar al sistema de protecció social. Les grans empreses estan gravades de manera més reduïda que un treballador. Si anem sumant tot això, podem entendre que el sistema és difícil de gestionar. El Govern ho podria haver fet millor. Volem polítiques públiques en tots els sectors, que hi hagi sectors estratègics controlats per polítiques públiques i per això has de tenir totes les eines. I un sindicat nacional i de classe, un sindicat independentista, és una eina d'estat.

"No podem seguir amb salaris de 900 euros. El mínim hauria de ser 1.300"

- Ara hi ha molts treballadors en situació d'ERTO. Quan s'acabin, què?

- Hem de tenir en compte que l'índex d'atur a l'Estat i de retruc a Catalunya són altíssims. Estem en 13-14% i a Europa estan entre el 2 i el 8%. El model econòmic espanyol, que s'arrossega dels anys 50 amb els plans de desenvolupament del totxo i el turisme, ha fracassat. Ha aguantat pel teixit industrial al País Basc i a Catalunya. Si volem que la gent treballi i es reactivi el consum i el teixit productiu cal reduir la jornada laboral amb els mateixos salaris, i salaris de qualitat. Estem cansats del *low cost* en relació a la resta d'Europa. Salaris de qualitat augmenten la caixa de la seguretat social, el consum i fan que el teixit productiu funcioni. I la reducció de la jornada laboral fa que la gent visqui millor, la factura de la sanitat baixa, hi ha més temps de lleure i més accés a la cultura. Això és una qüestió d'una voluntat política que no hi és, però és cabdal.

En un escenari on no hi haurà redistribució del treball i la riquesa ens cal garantir els ingressos de tots els treballadors, els per compte d'altre i també els autònoms. Aquest és un problema que l'ingrés mínim vital no cobrirà i tampoc els ERTO. No ens agraden els ERTO, però creiem que si es fan s'haurien d'allargar fins al mes de març.

- Com valoreu l'ingrés mínim vital?

- És un pedaç, evidentment. Es fa des d'una perspectiva centralista, és temporal i és irrisori. El

nivell de vida a Catalunya és molt més alt que en altres punts de l'Estat. Aquí amb 400 euros no es pot viure. La solució, igual que amb la renda bàsica universal, té la doble vessant: una és interessant perquè pot servir perquè la gent tingui temps per dedicar-se a formar-se, i l'altra que el sistema capitalista se n'aprofiti. Cal repartiment de la jornada i salaris de qualitat. No podem seguir amb salaris de 900 euros. El mínim hauria de ser 1.300.

- Explicàveu que s'ha menystingut la indústria i s'ha apostat per sectors de poc valor afegit com la construcció o el turisme. Això s'ha posat de relleu amb la crisi del coronavirus?

- Posa de relleu la poca autosuficiència que tenim. I ja no parlo de l'estat espanyol, també a Catalunya. I aquí encara sort que hi ha cert teixit productiu. La crisi ha posat de relleu les mancances que tenim en un model estratègic que tingui a veure amb el desenvolupament del país, que tingui a veure amb un element molt important com la indústria i la innovació. No hi ha polítiques en aquest sentit, però perquè tampoc tenim estructures d'estat. Hem de dependre de les decisions de l'Estat i de Brussel·les, que han pres decisions sense que poguéssim tenir veu. El sistema de protecció social està a l'abisme i sense això no som capaços d'abastir i garantir les necessitats de la població. Cal que la gent cotitzi i salaris dignes, si no baixem el nivell d'atur seguirem patint, endeutant-nos i tornaran les retallades. Hem de tenir una política que serveixi per faltar el teixit productiu i crear-ne més per poder-nos autosostenir. Des de Catalunya tenim poca capacitat de decisió.

"Hi ha sectors estratègics de l'economia que han de pertànyer a l'Estat o estar estretament regulades"

- Com impedirieu la marxa d'empreses com Nissan?

- Aquí hi ha diversos elements. La situació de l'economia global, una economia volàtil, basada en l'economia financera i no productiva. A partir dels 90 es produeix la gran ofensiva neoliberal per desregular els marcs laborals i desmantellar el sistema de protecció social primer als Estats Units i la Gran Bretanya i després per la resta de països occidentals. En un món globalitzat on el *dumping* econòmic funciona de manera descarada, les empreses han tingut carta blanca perquè els governs i els estats els ho han permès. En un món capitalista les empreses fan el que volen. Altra cosa són les polítiques públiques dels governs i hi ha sectors estratègics de l'economia que han de pertànyer a l'Estat o estar estretament regulats o controlats. I el de l'automòbil n'és un. Per què? Perquè els éssers humans necessitem viure i no podem ser uns simples peons d'unes grans empreses.

L'escenari és complicat. Si li diem a Nissan que la nacionalitzarem, se n'anirà a un altre país, però està demostrat que els països que aposten per sectors productius amb feina de qualitat, salaris de qualitat i s'inverteix en innovació i investigació són els que al final se'n surten, perquè creen el valor afegit que ens permet avançar com a societat avançada i democràtica. En tot cas, el que per llei hauríem de garantir és que les empreses que deslocalitzen o tanquen tenint beneficis hagin de tornar les bonificacions o subvencions que hagin rebut de les administracions. Que no els surti de franc.

Sergi Perelló Foto: Ricard Novella

- Nissan ha anunciat que ajornaven el tancament a canvi que s'aturi la vaga. Ha demostrat això la força d'aquesta eina?

- Nissan té molts elements de geopolítica internacional i interessos empresarials. També hi afecta la qüestió de la transició en certes companyies automobilístiques. Si haguéssim pogut incidir hauríem portat el conflicte d'una altra manera. La clau és que les infraestructures continuen sent deficientes. Tot això afecta a l'hora de decidir si una empresa es queda o marxa. Crec que som davant d'una mort anunciada. Em fa gràcia quan diuen "no marxareu"... Marxaran si volen, però és tot un cúmul d'elements que té a veure amb la realitat internacional, la manca d'infraestructures del país i un model sindical que no és prou agosarat. La clau és com fem perquè no els surti a compte.

"Per llei hauríem de garantir que les empreses que deslocalitzen o tanquen malgrat tenir beneficis hagin de tornar les bonificacions o subvencions rebudes"

- Durant la crisi del coronavirus hi ha hagut funcionaris que se'ls ha enviat a casa i d'altres que han treballat sota molta pressió, i en alguns casos s'ha hagut de recórrer a externalitzacions. El sector públic és poc flexible?

- L'índex de treballadors de la funció pública a Catalunya és un 8%, bastant baix comparat amb altres llocs. No ens agrada gens externalitzar. L'administració catalana té prou marge per fer totes

les tasques que vulgui, i si no pot fer oposicions i contractar més gent. Ens vam oposar a la llei de serveis públics de Pere Aragonès, no perquè ens semblava malament que es regulin les externalitzacions, sinó perquè no ens agraden les externalitzacions. Necessitem que hi hagi una funció pública on l'administració proveeixi. Ja hem vist tots els processos de privatitzacions de depuradores, serveis de neteja... Creiem que la funció pública, i amb la Covid-19 s'ha vist clar, és capaç d'abastir. Sí que és veritat que potser necessitem més servidors públics que cobreixin necessitats, i també uns barems de qualitat de la feina que fan. Cal una administració forta i eficient, que pugui cobrir totes les àrees que li corresponen.

- Parlem d'educació. El Govern ha dit que contractarà uns 8.200 professionals. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/205871/educacio/contractara/8258/nous/professionals/al/curs/vinent>) Són suficients?

- Sense entrar a defensar el departament d'Educació, la capacitat financera de la Generalitat és molt baixa. Si volem afrontar el repte de l'educació d'aquest país, on hi ha un element important que és l'equiparació de tots els estudiants i la immersió lingüística, caldria fer un esforç més gran en matèria de contractació. Em sembla que no és suficient.

"Demandar el que demanem té a veure també amb plantejar-nos que dins de l'estat espanyol és més difícil que en un marc de república catalana"

- USTEC demanava més de 44.000 docents per al curs vinent.

- 44.000? Jo demanaria 44.000 mestres i també tota la sanitat pública sense externalitzar i totes les àrees que calgui cobrir de l'administració pública. A veure, hem de ser realistes. Estem cansats de viure en un marc autonòmic espanyol que genera una transferència de rendes que van a parar a certes oligarquies per no crear cap teixit productiu. Els treballadors ens mereixen un sistema públic i de protecció social solidari amb la resta del món i eines per poder decidir, també finançament. No sé quants són 44.000 mestres, però no sé si tenim la capacitat. Seria més fàcil demanar a l'Estat que ens doni els diners corresponents als 44.000 mestres. I no ho faran.

- Es van desmarcar d'ells (<https://www.naciodigital.cat/noticia/203656/rebuig/dels/sindicats/via/judicial/ustec/contrar/eobertura/escoles>) quan va recórrer el pla de reobertura dels centres al TSJC. No hi ha bona sintonia?

- Tenim elements en comú. És amb el sindicat amb qui probablement tenim més punts de connexió, però sí que crec que hi ha un element diferencial important, un punt filosòfic: demanar el que demanem (un sistema educatiu públic, universal, de qualitat i català) té a veure també amb plantejar-nos que dins de l'estat espanyol és més difícil que en un marc de república catalana. Voler seguir sense qüestionar el marc autonòmic del règim espanyol és una mica xocant. Podem coincidir en moltes coses, però és com si fos un sistema de gestió del dia a dia, d'ajudar els nostres afiliats però sense plantejar-nos què volem ser. És important això. És molt fàcil queixar-nos de les retallades (estic segur que es poden treure diners d'altres llocs abans d'externalitzar) però és hipòcrita no queixar-nos del sistema desigual de finançament que pateix Catalunya. Cal anar una mica més enllà en l'estratègia sindical, que té a veure amb un marc polític i nacional.